

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In Qua Tractatur De Contractu Et Sacramento Matrimonii

Bosco, Jean a

Lovanii, 1678

Concl. IX. Matrimonium contractum coram Parocho excommunicato,
suspenso, vel irregulari, non tolerato, est validum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73432)

CONCLUSIO IX.

Matrimonium contractum coram Parocho excommunicato, suspenso, vel irregulari, non tolerato, est validum.

Hic aliqua prænota sunt pro clario-
ri intelligentia Conclusionis; atque in
primis differentia seu distinctio excommu-
nicati, suspensi, vel irregularis, non tolera-
ti seu vitandi, ab excommunicato, suspenso,
vel irregulari, tolerato seu non vitando.

314.
Distinctio
inter ex-
communica-
tum tolera-
tum & non
toleratum.

Equidem jure antiquo, seu ante Extravag. *Ad evitanda*, omnes excommunicati vocabantur non tolerati, seu vitandi; vocabantur, inquam, ab illis Auctoribus, qui tunc temporis scripserunt, eò quòd omninò illicitum esset cum eis communicare, sive in sacris, sive in profanis, aliquibus casibus exceptis, de quibus hic non est locus tractandi.

315
Quis non
toleratus.

At verò post Extravag. *Ad evitanda*, illi dumtaxat appellantur non tolerati seu vitandi, qui publicè sunt denunciati, aut publici Clericorum percussores; nam cum illis solis hodie illicitum est aliis fidelibus communicare, sive in sacris, sive in profanis, ut patet ex tenore illius Extravag. quam videre poteris i. Parte hujus Operis Disp. i. Sect. 8. Concluf. 5. ubi tractatur, an liceat petere Sacramenta à ministro non tolerato.

Vide etiam Concluf. 6. ubi de petitione Sacramentorum à ministro tolerato, quæ hìc applicari possunt & debent, si, ut Aliquibus adhuc placet, Parochus sit minister hujus Sacramenti. Ad eòque non toleratus prorsùs illicitè assisteret, sicuti omninò illicitè administraret alia Sacramenta non necessaria. Quæ enim ratio disparitatis?

An autem Matrimonium foret validum, patebit ex dicendis: nam eadem quoad hoc est ratio in utraque sententia, sive est eadem difficultas aut quæstio; puta, an illa assistentia sit actus jurisdictionis: ad cujus responsionem & solutionem perinde est, seu illa assistentia sit administratio Sacramenti, sive nuda & simplex inspectio illius contractùs, ut tempore suo de eo possit Parochus testari. Porro antequam respondeamus ad illam questionem,

316.
Excommu-
nicatus est
privatus ju-
risdictione
spirituali
etiam in fo-
ro externe.

Prænotandum 2. excommunicatus non solum est privatus jurisdictione spirituali in foro Sacramentali sive interno, id est, non solum illicitè administrat Sacramenta, arg. c. *Si celebrat*, de Cleric. excom. ibi: *Peccat autem conferendo Ecclesiastica Sacramenta*. Sed etiam regula generalis est, usum jurisdictionis

312.
313.
314.
315.
316.

ex c. 10. de Cler. ex com. & c. 4. 24. q. 1. ibi: Verum, quia excommunicatus te excommunicare non potuit. Quod utique non alia ratione dicitur, nisi defectu jurisdictionis.

Item c. 1. de Offic. Vic. in 6. ibi: Ea tamen que ipsi, gerendo hujusmodi vices, agunt, eo taliter excommunicato manente (si jurisdictionem tantum recipiunt ab eodem) non possunt obinere vigorem. Ubi Gloss. verb. Vigorem, ait: Non enim potuit excommunicatus, quod non habebat committere. Ergo supponit Gloss. quod excommunicatus non habebat jurisdictionem. Plura similia jura possent adduci, sed non est hic locus, diffusè de hoc puncto tractandi.

317. Probatio ex ratione. Ratio verò esse potest; vel illa generalis, quia excommunicatus privatus est omni Ecclesiastica communicatione; hæc autem, quæ fit per aliquam jurisdictionis spiritualis administrationem, magna communicatio est; vel specialis prohibitio, facta in dictis Juribus, eò quòd, cum excommunicatus sit suo modo ab Ecclesia separatus, indignus est, ut in illa jus dicat, aut alium actum similis jurisdictionis exerceat. Ita Suarez de Censuris disp. 14. n. 1.

318. Qui sint actus jurisdictionis hujusmodi. Atque hinc fit (prosequitur n. 2.) ut regula hæc ad omnes actus, qui propriæ jurisdictionis sunt, extendatur. Hujusmodi sunt omnes illi, qui sunt propriè Judicis & Superioris Ecclesiastici: ut sunt præcipere & leges ferre, vel in latis dispensare, seu licentiam præbere ad quodlibet munus Ecclesiasticum exercendum, & judicium ferre, & alii similes, qui numerantur in cap. Accedentibus, de Excess. Prælat. ibi: De causis matrimonialibus cognoscendo: injungendo publicas penitentias: concedendo etiam indulgentiarum literas. Et cap. Dilectus filius, de Offic. Ord. ibi: Unde præfatus Abbas nobis humiliter supplicavit, ut cum citatio, causarum examinatio, & decisio, ac emendatio, ad legem jurisdictionis pertinere noscantur &c.

C. 12. de Excess. Prælat. C. 28. de Offic. Ord. Huc etiam spectat jurisdictionis delegatio: nam illa etiam jurisdictionis usus est, ut sumitur ex l. Imperium, ff. de Jurisd. in fine: Jurisdictio est etiam Judicis dandi licentia.

319. Peccat graviter excommunicatus quoties eos exercet. Sequitur præterea ex dictis (inquit Suarez supra n. 3.) peccare graviter excommunicatum, quoties hujusmodi actus jurisdictionis exercet, quod sine dubio ex genere suo, & in individuo ferè semper est peccatum mortale; quia & materia hujus præcepti gravis est, & pertinens ad directam ac primariam privationem excommunicationis, & in individuo rarissimè contingere potest, ut ex levitate materiæ peccatum hoc veniale sit, quàmquam interdum esse possit; ut si daret

licentiam in re parvi momenti. Omitto etiam exculationem per ignorantiam, vel errorem inadvertentiam, quæ generalis est. Quod verò attinet ad obligationem spiritus excommunicati, quantum ad ipsum peccatum, erit hæc actio peccaminosa in omni communicato, sive publicus sit, sive occultus, sive ex jure antiquo, sive post jus novum Extravag. Ad evitanda, quia nullum privilegium illi concessum est. Hæc ille. Cæterum, quia multa fieri prohibentur quæ tamen si facta fuerint, obinent roborem firmitatem, ut dicitur cap. Ad Applicationem 16. de Regular. gravis difficultas hic apparet: an hujusmodi actiones si factæ, sint tamen invalidæ & irritæ. In eaque (inquirit Suarez sup. n. 4.) unum est constans apud omnes hujusmodi acta ab excommunicato positum vel simpliciter juxta jus antiquum, vel novum, à manifesto Clerici percussor, et nominatim denunciatio, irrita esse, & nulla valoris.

Quod probatur ex cap. Ad probationem 1. Sentent. & re judicata, ibi: Licet per hanc quod nunc ex delegatis judicibus, etiam in sententiam protulerunt, excommunicatio in baculo esset publicè innodatus, quædam sententia lata fuit &c. ipsa cassata de ipsius electionis Causis iterum cognoscatis. Ubi Gloss. verb. Cassata: Ad esse, inquit, cassata & irrita nuntiata. Et infra: Ideo retractatur sententia, quia impedimentum erat notorium per factum publice latam. Unde nulla in eam potest cadere jurisdictio.

Ratio est; quia Ecclesia per excommunicationem prohibet hujusmodi actus, quantum potest & expedit ad bonum Ecclesie regimen, & ut hujusmodi censuræ timeantur, sed Ecclesia potest hujusmodi actus irritare, & expedit ad dictos fines ut irritentur, & censetur eos irritare, auterendo jurisdictionem. Dictum est consultò: Excommunicatus publico &c. quia cum non teneatur nec habeat excommunicatum occultum (ut docet Gloss. supra verb. Innodatus, ibi: Aliud si quis, quia tunc nec ipse, nec alii ipsum tenebunt, &c. quia divinare non poterant, nisi bene. Ut nostrum) minime expedit ad bonum Ecclesie regimen, ut acta seu gesta equantentur; sed magis expedit ea valere, & obediunt, ut ait Gloss. sup. ibi: Unde cum communi opinione liber & absolutus habeatur & credatur, quidquid interim facit valet: de 3. q. 7. c. Infamis §. Tria, vers. Verumtamen in servus. Et ff. de Offic. Prætoris, Barbarus.

Et consimiliter, cum post Extravag. Ad evitanda, non teneamur vitare excommunicatum, suspensum &c. nisi publice sit denunciatus, aut publicus percussor Clerici, licet quæ profectò, quidquid interim facit, qui

Bibliotheca Sacra

talis non est, valere; & idem nemo dubitat valere Matrimonium, cui adfuit Parochus excommunicatus, suspensus &c. toleratus five non vitandus.

Ex quo patet, quare addatur in Conclus. ly Non tolerato; quia de eo solo movetur questio, an valide affistat. Et quidem sententia negans probatur; quia ille actus est Parochi, ut Parochus est, & non est actus Ordinis, ut constat, ergo jurisdictionis.

Et confirmatur; quia insinuatio donationis, coram iudice facta, nihil aliud est, quam intimatio ipsius donationis iudici, l. In hac, Cod. de Donat. ibi: Apud quemcumque ex memoratis voluerit intimare: Sed quamvis iudex nihil aliud agat, quam interesse illi insinuationi, est actus jurisdictionis voluntariæ: ergo similiter licet Parochus nihil aliud faciat, quam affistere Matrimonio, auctoritatem illi actui præstando, erit actus jurisdictionis. Sed actus jurisdictionis excommunicati non tolerati, sunt in validi, ut patet ex Prænotabili 2. ergo &c.

Probatur 2. quia est non esset actus jurisdictionis, sed Parochus interesset tanquam testis, testimonium excommunicati non tolerati neutiquam valet, cap. 8. de Sent. excom. in 6. Decernimus, ut iudices seculares per censuram Ecclesiasticam ab Ecclesiasticis iudicibus, canonicâ monitione præmissâ, repellere excommunicatos ab agendo, patrocinando & testificando in suis curiis & iudiciis compellantur. Ubi Gloss. verb. Et testificando, infert: Excommunicatus ergo (majori intelligat) testificari non potest, sup. de Test. Veniens, 2. in fine. Unde si dicatur excommunicationis sententia nulla, in defectum probationum, consueverunt absolvi ad cautelam: ut ibi vides, quia non possunt testificari. Ergo adhuc Matrimonium coram Parocho excommunicato non tolerato est irritum.

His tamen non obstantibus Conclusio nostra est communis, quam Sanchez sup. disp. 2. r. n. 4. probat: quia præsentia Parochi requiritur in Matrimonio, quasi auctoritatem præstans illi per potestatem, quam habet in subditos: sed auctoritatem præstare actui suâ præsentia, non est actus jurisdictionis: ergo potest validè fieri ab excommunicato non tolerato. Probatur Minor: quia nullus actus five Ordinis, five jurisdictionis, validè potest fieri ab omnino invito, & contrariam habente intentionem: actus enim agentium non operantur ultra eorum intentionem, l. 19. ff. de Rebus cred. initio: Non omnis numeratio eum, qui accepit, obligat; sed quoties idipsum agitur, ut confessum obligaretur. Sed præsentia Parochi omnino invito, contrariamque intentionem habentis sufficit ad valorem Matrimonii; ergo illa præsentia non est actus jurisdictionis. Item, quia excom-

municatus, suspensus, vel irregularis, dum Parochiâ non privatur, manet in possessione, & verus Parochus est. Hæc ille.

Sed (inquit Pontius sup. cap. 17. n. 6. in fine) cum videamus etiam testes excommunicatos repelli à testimonio, & non in Matrimonii contractu, legitima hujus ratio ea censenda est, quam adduximus. Hæc ille.

Rogas: quæ sit illa ratio? Audi ipsum ibidem n. 5. Cum Concilium, inquit, tantum exigit præsentiam Parochi, quamdiu ille, quâvis censurâ irretitus, Parochus est, & ejus officium retinet, affistere potest. Et n. 6. sic ait: Hujus (Conclus. nostræ, quam ipse ibi docet) ea mihi videtur esse ratio; quia licet dictum sit à Concil. Trident. Matrimonium sine testibus & Parocho contractum, esse nullum ipso jure, non tamen invenitur decretum in aliquo jure, quod si Sacerdos, copulans aliquos Matrimonio, sit excommunicatus, invalidum sit. Nam licet jure communi abstrahantur excommunicati ab administratione Sacramentorum; tamen universaliter intelligitur carere effectu, quando minister est de essentia Sacramenti, distinctus à suscipiente. In Matrimonio autem Parochus aliquos conjungens, non est de essentia Sacramenti, neque ut minister, neque ut suscipiens, quâvis post Trident. sine illo contractum, sit nullum.

Idque magis explicatur seu confirmatur, quia Matrimonium, contractum ab ipsis excommunicatis valet, licet Ecclesia poterit constituere, ut illud esset nullum; scilicet si constitueret, excommunicationem esse inhabilitatem ad contrahendum; sicut statuit consanguinitatem, aut alia impedimenta, inhabiles reddere. Atque hæc est potissima ratio hujus nostræ sententiæ. Nam cum jure novo Tridentini ea præsentia Parochi induta sit, standum est tantum his, quæ Concilium disponit, & non aliis, quæ jure antiquo disposita erant; neque enim sub antiquis excommunicationis effectibus, hic, qui nondum erat, comprehendi potuit.

Habemus exemplum in jure civili. Pater enim, qui tutorem filiis testamento reliquit, omnibus filiis reliquisse censetur, nisi voluntas refragetur: quod tunc fit, cum testator de quibusdam non sensit, qui verbo appellatorum non continebantur. Ulpianus l. Si quis ita, ff. de Testam. tut. hoc exemplo utitur § 3. dicens: Si quis cum ignoraret se filium Titium habere, filius tutores dederit: utrum his solis dedisse videatur, quos in potestate scit, an ei quoque, quem ignoravit se habere? Et magis est, ut huic dedisse non videatur, licet nomen filiorum admittat & ipsum: sed quia de ipso non sensit, dicendum est, cessare in personam ejus dationem.

Sed contra, dicit aliquis; antiquus effectus

326. Probatio Pontii.

327. Confirmatio.

Potissima ratio nostræ Conclus.

328. Exemplum simile ex jure civili.

L. 16. ff. de Testam. tut.

329. Objectio.

Actus excommunicationis est, privatio omnis jurisdictionis spiritualis, non tantum in foro Sacramentali, sed etiam in foro exteriori, ut vidimus Prænotabili 2. Si ergo præsentia sive assistentia Parochi sit actus jurisdictionis, ut Adversarii contendunt, est jure antiquo non fuerit necessaria ad valorem Matrimonii, equidem comprehensa fuit sub effectibus excommunicationis. Veluti sub iis comprehenditur dispensatio in aliqua lege, quæ lex tunc nondum erat: hæc enim dispensatio facta à Superiore excommunicato, indubie foret invalida, eò quod sit actus jurisdictionis, sicut & ipsa legis hujusmodi latio invalide fieret à tali Superiore, ob eandem rationem.

Si ergo assistere Matrimonio, sit verus actus jurisdictionis, sicuti est legem ferre, vel in lege lata dispensare, profecto ex eo solum, quod non fuerit illa assistentia disposita jure antiquo, tanquam necessaria ad valorem Matrimonii, non audeo dicere, quod valeret facta à Parocho excommunicato non tolerato.

Sed nunquid est talis actus? Clarum est, quod non; cum, sicut sup. bene dicebat Sanchez, possit fieri ab omnino invito; cum tamen certum sit, neque legem posse fieri, neque in ea posse dispensari ab omnino invito. Et idem est de aliis actibus, quos supra Prænotabili 2. tanquam actus veræ jurisdictionis ex Suario retuli.

Sed neque proprie est actus Ordinis, ut patet ex dictis Conclus. præcedenti, ubi ostendimus, non Sacerdotem valide posse assistere. Et aliunde, etiam actus Ordinis non possunt fieri ab omnino invitis. Qualis ergo actus est? Respondent communiter DD. actus Parochi, in quantum est testis legitimus Matrimonii.

Dicaſtillo hæc disp. 3. n. 72. ait, neque esse actum etiam testis: neque enim Matrimonio assistere est testificari de Matrimonio; sed tantum est actus, ratione cujus fit quis conscius, ut possit testificari; ergo quamvis excommunicatus non toleratus non possit actum jurisdictionis Ecclesiasticæ valide exercere, & quamvis non possit valide testificari, interim dum est excommunicatus, poterit nihilominus valide assistere, maxime cum excommunicatus non toleratus nullibi privetur potestate assistendi.

Neque urget ratio de Judice vel Tabellione, à quorum paritate sumit argumentum Avila de Censur. p. 2. c. 6. disp. 3. dub. 1. conclus. 5. nobis contrarius: nam & de his etiam est in questione positum, an valeant eorum acta; & de Judice quidem expressè habetur in jure, non valere; de Tabellione verò & teste dicimus, eorum acta non esse jure ipso nulla, quamvis alioquin ex consuetu-

dine infirma sint & nulla, quam consuetudinem negamus in nostro casu. Hæc ille.

Aliter respondet Sanchez ad exemplum testis, dicens n. 5. quamvis excommunicatus regulariter expellatur à testimonio ferendo, admitti tamen in casibus, in quibus admittuntur infames, in Matrimonio autem admittuntur infames.

Tertio responderi posset ex Dicaſtillo citato, Parochum assistentem non tolli, sed tantum inspicere illum actum, ut pro modum, absolutus ad excommunicationem possit testari.

Quarto, ut notat Coninck hic disp. 24. excommunicati debent quidem regulariter à dicendo testimonio; valide tamen admittuntur, si nemo repellat; ut patet ex c. Pia, de Exception. in 6. ibi: Sed si postea judicatum talis exceptio proponatur, eandem nempe impedit; sed sententia, que præsumitur minus robur debet obtinere. Vide hanc de Cens. disp. 16. sect. 6. n. 7.

Ex his patet, quid sit respondendum ad arguementum sup. pro oppositum illi productum; illam nempe assistentiam esse actum Ordinis, nec proprie jurisdictionis, sed legitimum testis, seu inspectorem modi contractum, & habentis talem qualitatem, id est, beneficium Parochiale.

Ad confirmationem respondeo Sanchez sup. insinuationem donationis, coram Parocho factam, non esse proprie actum jurisdictionis; appellari autem à jurisdictione actum jurisdictionis voluntarie, non quia proprie jurisdictionis, sed ut opponatur contentio; atque ita velle dicere, non esse actum jurisdictionis contentiosam, & solummodo posse exerceri extra dicecelsiam.

Igitur Conclusio nostra, sicut communis, ita & probabilior est, adeoque tuta in principio semper salvo, ut maneat verus Parochus, sicut reverè manere potest, quamvis excommunicatus, suspensus aut irregulariter toleratus.

Hinc Declaratio Cardinalium apud Franciacum: Matrimonium, inquit, contractum coram notorio fornicatore valet, nisi per ipsam condemnationem & confessio. Id enim non aliter ratione statuitur, nisi quia propter notoriam concubinatum non privatur ipso jure officio Parochi, sed privandus est. At cum per contentiam & judicialem confessionem in solo jure privatus officio, hinc fit, ut assistere queat Matrimonio. Simili ergo ratione, cum per excommunicationem majorem, suspensionem, vel irregularitatem Parochus, etiam si sit denunciatus, non sit privatus officio Parochi, ut suppono, sed adhuc verè Parochus maneat, assistere poterit Matrimonio.

Ex quo sequitur: Parochum administratione Sacramentorum interdictum, sive gregate

BIBLIOTHEK
PADERBORN

330.
Assistentia non est actus jurisdictionis, veluti legis latio.

Neque proprie est actus Ordinis.

331.
An sit actus testis.
Dicaſtillo.

Occurrunt objectioni, & respons. ad exemplum testis.
Avila.

neraliter, ut quando propter imperitiam datur ei Vicarius vel coadjutor, aut propter aliquod crimen privatur administratione Sacramentorum: five specialiter, ut quando aliqua iusta ratione præcipit Episcopus Parocho, ne aliquos Matrimonio conjungat; nihilominus validè eos conjungere, estò foret (quod non) verus minister Sacramenti.

Ratio; quia est verè Parochus, retinetque Parochiæ titulum; etiam si fortè esset ad nutum Episcopi amovibilis, juxta Declarationem Card. sub hac forma verborum: *Uirum prohibitione factà ab Ordinario, ne Parochus aliquos desponset, ita tollatur jurisdictio Parochi, ut ad contrahendum Matrimonium contra talem prohibitionem, non sit legitimus Parochus, cum possit Ordinarius in totum, vel in partem, auferre à Parocho jurisdictionem, sicut fit quando reservantur aliqui casus? Et in proposito questione majorem vim habet, quia prædictus Sacerdos non erat principalis Parochus, nec verus proprietarius, sed annuus vicarius, qui ad nutum Ordinarii poterat removeri? Congregatio Cardinalium respondit; valere Matrimonium contractum coram Parocho, cui interdictum est ab Episcopo, ne interveniat.*

Confirmatur hæc doctrina ex cap. 2. de Matr. contr. contra. interd. Eccl. ibi: *Licet enim contra interdictum Ecclesie, ad secunda vota transire non debuerint, non tamen est conveniens, ut ob id solùm, Sacramentum conjugii dissolvatur.* Igitur Matrimonium per simplicem prohibitionem non redditur irritum: cur ergo reddatur irrita assistentia Parochi, quæ est necessaria ad valorem Matrimonii? Licet enim contra prohibitionem Episcopi aut Constitutionem simplicem Synodi, non debuerit Parochus assistere, non tamen est conveniens, ut ob id solùm, Sacramentum conjugii dissolvatur. *Nulla siquidem fieri prohibentur (scribitur cap. Ad Apostolicam, de Regular.) quæ si facta fuerint, obtinent roboris firmitatem.*

Sic quippe præcipitur Parochis secl. 24. de reform. Matr. c. 7. ne vagorum Matrimonii interfint, nisi priùs diligentem inquisitionem fecerint, & re ad Ordinarium delatà, ab eo licentiam id faciendi obtinuerint. Et tamen, si contra prohibitionem illam interfint, valent Matrimonia, ut suo loco dicitur.

Et quid evidentius, quàm Matrimonia clandestina fuisse semper prohibita, non tamen propterea semper irrita? Ergo non semper, quando præcipitur aliquis actus fieri sub certa forma, ipsa est de substantia ejus, sed aliquando tantùm pertinet ad quandam directionem, ut ritè & rectè actus fiat; sed ulterius requiritur signum aliquod, ex quo colligatur, præcipientem velle id, tanquam formam substantialem præcipere, id est, irri-

tare actum contra gestum: at in Matrimonio id non colligitur ex simplici prohibitione, absque clausula irritante, ut patet ex hoc ipso Decreto Trident. de quo disputamus, in quo expressè additur clausula irritans.

Itaque tam Parochus proprietarius, quàm delegatus ad universitatem causarum, ex hypothefi, quòd tales maneat, validè assistunt contra interdictum Episcopi, aut Synodi Episcopalis; cùm enim habeat illam potestatem à Concilio generali, absque ulla subordinatione (vel hæc ostendatur) nullus eo inferior potest ipsum tali potestate privare, saltem quoad valorem, quidquid sit de licito.

Et quàmvis concederemus, Episcopum, aut Synodum Episcopalem, posse eum privare, non censetur velle privare, nisi expressè hoc declaret, per adjectionem particulæ irritantis, aut aliâ ratione: v. g. si Episcopus, instituens Vicarium, sic dicat: *Delego tibi omnes vices meas, præterquam ut possis assistere Matrimonio*, hoc ipso manifestè referat sibi illam assistentiam, auferens potestatem ab inferiori.

Adde; Matrimonium posse contrahi coram Parocho, omninò repugnante; cur non etiam invito Episcopo? Denique; præsentè Episcopo, quantumcumque repugnet Parochus, validè contrahitur: cur non etiam præsentè Parocho, Episcopo repugnante?

Si autem à me queritur; an, sicuti Parochus excommunicatus non toleratus, per se potest validè assistere, ita etiam aliis possit dare licentiam assistendi? Respondeo: DD. in hoc puncto variare: nam aliqui putant non esse eandem rationem, causantes, commissio- nem assistendi Matrimonio, censeri posse actum alicujus jurisdictionis. Ita Dicastillo sup. n. 75. cum Aliis, quos citat.

Sæpè enim, inquit hic Auctor, jurisdictionis actus est collatio facultatis, aut habitatio ad aliquem actum, qui in se non sit actus jurisdictionis, v. g. emptio aut venditio, facta à Minori ante legitimam ætatem, sinè consensu tutoris aut curatoris, sæpè non valet, nisi accedente facultate & veniâ Principis; & tamen eâ accedente valet; quàmvis autem actus vendendi, aut alienandi, non sit actus jurisdictionis, sed domini; actus nihilominus ipse conferendi sive dispensationem, sive facultatem & veniam, ut actus ille vim habeat, procul dubio est actus jurisdictionis; ac proinde in Matrimonio, licet assistentia ipsa non sit actus jurisdictionis; ipsa tamen collatio licentiæ aut facultatis ad validè assistendum, potest esse jurisdictionis actus. Hæc ille.

Et Coninck suprà n. 25. sic ait: Concilium dicit, eum debere dare alteri licentiam assistendi, quod videtur esse actus superioritatis & jurisdictionis. Nemo enim potest al-

338.

An Episcopus possit privare Parochum potestate valide assistendi.

Alia probatio nostra doctrina.

339.

An Parochus excommunicatus possit alteri dare licentiam assistendi.

Dicast. p. 75. illam concessionem posse esse actum jurisdictionis.

340.

Idem docet Coninck, & probat.

teri dare licentiam aliquid faciendi, nisi habeat aliquam jurisdictionem aut dominium, vel in eum, cui dat licentiam, vel in rem, circa quam dat licentiam aliquid faciendi, ut patet in omnibus similibus locutionibus. Ita Suarez de Cens. disp. 14. sect. 1. n. 7.

Suarez.

Confirmat.

Confirmatur; quia hæc licentia non tantum requiritur, ne juri ipsius Pastoris præjudicetur, sicut requiritur licentia, ut possit quis non subdito dare Extremam Unctionem; sed ut assistens qualificetur atque idoneus fiat, ut assistat. Qualificare autem aliquem, videtur omnino esse actus jurisdictionis. Ita Coninck.

341.

Secundum

Suarez ex-

communicatus

non potest

dare licentiam

conferendi Ex-

tr. Unctionis.

Accedit: quod, secundum Suarium sup. Parochus excommunicatus non possit dare licentiam Religioso ad conferendum Sacramentum Extremæ Unctionis: nam, inquit ille, licet ungere, formaliter ac per se non fit actus jurisdictionis, sed Ordinis; tamen dare licentiam unguendi, actus jurisdictionis est. Et rursus; licet ad validè unguendum non sit necessaria jurisdicatio; ad unguendum tamen licet & jure, necessaria est vel jurisdicatio propria, vel licentia valida, ab eo manans, qui ad eam dandam usum jurisdictionis habeat. Cùm ergo constat, excommunicatum, hunc usum non habere, certum existimo, neque ipsum posse talem licentiam dare, neque alterum illà uti. Hæc ille.

342.

Illam licentiam

non potest

concedi à

Parocho in

vivo, nisi illi

habeat

Denique ratio Sanchii, ex qua supra probavimus, ipsam assistentiam non esse actum jurisdictionis, scilicet, quia fieri potest invito Parocho, constat in hoc casu non habere locum; cùm illa licentia nullatenus possit concedi à Parocho invito; nam est actus voluntatis Parochi, qui ab omnino invito nequit procedere. Et hæc quidem procul dubio reddunt illam sententiam probabilem.

Sanchez ex-

firmat non

esse actum

jurisdictionis

nis

Interim opposita est communior, quam, ut probabilior, tenet Sanchez sup. di sp. 21. n. 7. dicens: Secunda sententia probabilior ait, non esse actum jurisdictionis, ac proinde tam licentiam sic concessam, quam Matrimonium valere.

343.

Probatio.

Probatur: quia concessio illius facultatis non est actus Parochi formaliter, in quantum habet jurisdictionem, sed in quantum est testis legitimus Matrimonii, & simul habens facultatem substituendi, ad eum actum testificandum: sed si aliquis haberet mandatum, ad contrahendum nomine alterius, potestatemque substituendi, illa substitutio est quidem actus potestatis substituendi, non tamen est actus jurisdictionis, ut constat, validèque ab excommunicato fieret: ergo validè conceditur ea licentia à Parocho non tolerato. Hæc est præcipua probatio illius sententiæ, quæ etiam utitur Pontius sup. c. 17. n. 14. Averfa hic q. 6. sect. 4. §. Si verò Parochus, & Alii.

Pontius.

Averfa.

Eam, paululum immutatam, his verbis adducit Dicastillo sup. n. 74. Collatio licentiæ non est actus jurisdictionis; neque enim est institutio judicis, sed tantum est quædam designatio spectatoris Matrimonii, ut patet de eo testificari, facta ex ordinatione Tridentini, à quo Sacerdos, dicta designatione supposita, accipit potestatem ad id, & non Parochus; quia, eâ supposita, Sacerdos qualificatur à Trident. ad id, & non à Parocho. Unde collatio dictæ licentiæ non videtur actus potestatis Parochi ut Parochus est, sed actus auctoritatis, à Trident. annexæ Parochi. Ita argumentantur aliqui Recentiores, inquit Dicastillo.

Ipsæ autem n. 75. tamquam probabilior docet oppositum, propter rationes sup. adductas. Et n. 77. respondet ad hoc argumentum: falsum est, eam potestatem esse, ut possit testificari, non esse à Parocho tantam, sed à Tridentino, tantum supposita signatione à Parocho: nam exprobat contra met Trident. ait, eam assistentiam potestatis debere fieri, De ipsius Parochi facultate licentia: ubi expendenda est vox Parochi licentia, quæ nihil clarius videtur interpretari. Hæc ille.

Et, ut verum fatear, clarissimum est, illa voce, quod Parochus det licentiam, non autem datio illius licentiæ, fit actus aliquæ jurisdictionis, qui proinde neque procedere validè ab excommunicato non tolerato, haud satis clare probatur ex illa voce. Nam, ut ostenditur in exemplo Sanchii, exemplo, inquam, Procuratoris, qui habet facultatem alium substituendi, non semper concessio alicujus facultatis, seu licentiæ, est actus jurisdictionis.

Cùmque decretum illud Tridentini sit contra actum juris antiqui, In obsequium, quæ non tantum est, sequitur, l. 9. ff. de Reg. jur. contra eum, qui legem dicere potest, interpretacionem facimus, quæ sanè dixisset Concilium: Quæ autem præsentem Parocho non excommunicato, vel Sacerdote de ipsius Parochi seu Ordinarii excommunicati licentia &c. Sic enim censeri fuisset sopita, aut veritas nunquam fuisset exorta hæc controversia.

Et hoc est, quod dicit Porcius sup. n. 14. eum probat suam sententiam; Nec, inquam, Parochus excommunicatus prohibitus est substitui re jure novo Tridentini, quo in hæc utitur.

Et ibidem sic ait idem Auctor: Alii probant: quia Episcopus & Ordinarius excommunicatus potest alteri concedere facultatem audiendi Confessiones & ministrandi Sacramenta. Sed non placet ea ratio. Necessario eam licentiam excommunicatus non toleratus potest concedere, ut in materia de excommunicatione tradunt DD. ea enim licentia

tiæ concessio ad Sacramenta ministranda, actus jurisdictionis, est, quæ pro commissio sibi munere ipse ministrare deberet suis ovis. Hæc ille.

Ego autem dico: esse magnam differentiam inter auditionem Confessionis seu Absolutionem Sacramentalem, quæ est verus & proprius actus jurisdictionis, & ministratiorem aliorum Sacramentorum, v.g. Extremæ Unctionis, quæ non est actus propriæ jurisdictionis, id est, per quem dicitur jus inter partes. Et ideo quævis concessio licentiæ absolventi foret actus jurisdictionis, quia ipsa Absolutio est actus jurisdictionis; non inde tamen rectè videtur inferri: ergo etiam concessio licentiæ ungenti est actus jurisdictionis, quoniam ipsa Unctio non est actus jurisdictionis.

Nec obstat exemplum emptionis aut venditionis, factæ à Minori, quo utitur Dicaltillo sup. nam disparitas est: quòd facultas seu concessio facultatis, à Principe facta, sit vera dispensatio in jure communi, quo alioquin talis emptio & venditio irritatur; porro dispensatio in lege, absque dubio est actus jurisdictionis, sicut & ipsa legislatio.

Jam autem in nostro casu nulla intervenit dispensatio in aliqua lege; sed solummodo Parochus, juxta potestatem, sibi factam à Tridentino, alium substituit suo loco, tanquam spectatorem contractûs, cum aliis duobus vel tribus, ut suo tempore possint de eo testari.

Sicut ergo, dicit aliquis, non exercet actum jurisdictionis, qui vocat alios duos vel tres testes; ita quoque non videtur exercere actum jurisdictionis, qui vocat Sacerdotem, ut cum illis aliis duobus vel tribus interfuit illi contractui. Et sicuti non qualificantur alii testes, quando vocantur & designantur, ut sint spectatores illius contractûs; sic quoque non qualificatur alius Sacerdos, quando à Parocho designatur, ut spectator illius contractûs; sed hoc ipso, quòd Sacerdos est, habet omnem qualitatem requisitam à Trident. ut loco Parochi possit assistere.

Respondeo: planè habet, ut possit assistere, sed non ut assistat; nam præter qualitatem Sacerdotii requiritur licentia Parochi, quæ tamen non requiritur, ut hic vel ille tanquam testis assistat; adeoque non videtur valere argumentum à testibus ad alium Sacerdotem.

Quidquid sit de hoc, sive valeat istud argumentum, sive non; ex dictis satis patet, non valere hic argumentum, desumptum ex Sacramento penitentiae, de quo omninò diversa est ratio. Quantum autem ad Sacramentum Extremæ Unctionis, & alia Sacramenta, est etiam dispar ratio, secundum Sanchezium sup. n. 9. quia, inquit ille, ad cætera

Sacramenta licitè ministranda, desideratur potestas Ordinis & jurisdictionis: unde Parochus concedens alteri, ut possit ea ministrare, transfundit in illum jurisdictionem, actumque jurisdictionis exercet: at verò Sacramentum Matrimonii non petit jurisdictionis usum, sed tantum habitualem jurisdictionem in assistente, vel licentiam assistendi concedente.

Præterea; sicut Parochus non toleratus, privatus est activâ Sacramentorum administratione, ita etiam potestate concedendi alteri licentiam ministrandi; & sicut non est privatus potestate assistendi, ita nec potestate dandi prædictam licentiam. Hæc ille.

Sed contra primum; ad assistendum licitè & validè Matrimonio, requiritur etiam jurisdictionis talis, qualis requiritur ad ministrandum Sacramentum, v.g. Extremæ Unctionis. Quippe nemo licitè & validè assistit, nisi proprius Parochus, vel alius de licentia proprii Parochi; sicuti nemo licitè ministrat Extremam Unctionem, nisi proprius Parochus, aut alius Sacerdos de licentia proprii Parochi. Ex quo ergo probatur, quòd requiratur major, aut alia jurisdictio ad ministrandum hoc Sacramentum, quam ad assistendum Matrimonio? Immo major videtur requiri ad assistendum Matrimonio; quoniam in necessitate quilibet licitè inungit; non autem quilibet Sacerdos licitè & validè assistit Matrimonio, ut supra cum Sanchio & Aliis dictum fuit.

Et confirmatur: quia etiam Concilium non dixisset: *Vel alio Sacerdote de ipsius Parochi seu Ordinarii licentia*, posset Parochus eam licentiam concedere, cum sit Ordinarius, atque ita delegare possit: si autem id non pertineret ad jurisdictionem, nullo modo posset, sicut procurator, datus ad contrahendum Matrimonium, non potest substituere, nisi specialiter sibi concedatur; c. fin. de Procur. in 6. Ergo dare illam licentiam pertinet ad jurisdictionem.

Respondet Sanchez sup. Tridentino non concedente Parocho licentiam substituendi; fore ut non posset substituere; censeretur enim personæ industria electa, ut majore fide testimonium esset dignum. Sicut in simili docet Hostiensis cap. *Cum Bertholdus*, vers. *Verum quarta pars*, de Sent. & re jud. ubi dicit cenleri electam industriam personæ, quando certus tabellio electus est ad depositionem testium scribendas, fideique suæ esse commissum. Hæc ille.

Verum, salvo meliori, hoc simile nimium claudicat; siquidem Concilium Trident. non eligit certum Parochum, sed unicuique, qui verus est Parochus, illam assistentiam concedit, sive concedit officio Parochi. Sicuti idem Concilium sess. 24. de Refor. c. 6. concedit

350. Arg. contrâ.

Confirmatur.

351. Resp. Sanchez.

352. Improbatur.

347. Respon. ad exceptionem...

348. Arg. aliquod...

Respon.

349. Dispar ratio...

cuiuslibet Episcopo potestatem dispensandi in irregularitatibus, provenientius ex delicto occulto; itemque absolvendi à casibus occultis, Pontifici reservatis, per se ipsos aut Vicarium, ad id specialiter deputandum.

Sanchez.

Ubi non censetur electa industria personæ, ut ipse Sanchez expressè docet, lib. 2. de Matr. disp. 40. n. 17. in solutione ad 2. defumptum ex d. cap. Tridentini. Dandum est (inquit ille) posse (Episcopum) generaliter delegare, Primò: quia non eligitur industria personæ; si eni eligeretur, nec generaliter, nec specialiter posset Episcopus delegare. Item; quia quoties aliquid conceditur Prælati præsentibus & futuris in perpetuum, non potest dici electam esse industriam personæ, cum personæ incognitæ delegetur. Hæc ille.

353.

*Sententia
Aversa quod
Parochus potest
trahere dare
licentiam
assistendi, et
si Concil. id
non expressisset.*

Quis autem non videt, idem dici posse de potestate assistendi Matrimonio, concessa Parocho in dicto Decreto Conc. Trident. sess. 24. de Reform. Matr. c. primo? Hinc Aversa hic q. 6. sect. 4. in principio, sic ait: Idem Concilium expressit, posse alium Sacerdotem de licentia Parochi assistere Matrimonio. Sed etiam Concilium id non expressisset, id de jure communi & ordinario fieri poterat: quia Parochus in iis, quæ spectant ad suum officium, potest alterum delegare, potest vices suas alteri committere: cum nempe ipse habeat ordinariam, & non delegatam jurisdictionem, atque ita potest delegare. Hæc ille.

Subsumo ego; atqui delegare est actus jurisdictionis ordinariæ; ergo Parochus excommunicatus, non toleratus, non potest validè delegare illam assistentiam alii Sacerdoti.

354.

Ad hoc argumentum non invenio responsum apud Aversam, qui tamen cum Sanchio & Aliis docet, licentiam ab illo Parocho datam, validam esse: non aliam, inquam, responsum invenio, quàm quod hic actus non sit propriè actus jurisdictionis, licet impropriè dicatur talis, ad differentiam actus Ordinis: sed propriè sit actus substituendi alterum, ad testificandum pro se, sive ad assistendum in Matrimonio.

Quare sicut assistere dicebatur, non esse propriè actus jurisdictionis, sed testificationis, ita quoque substituere alterum ad assistendum. Sicut etiam aliquis constituens pro se Procuratorem ad contrahendum, & Procurator ipse substituens alterum, habens ad id potestatem à suo Principali, non per hoc exercet propriè actum jurisdictionis: sed delegat vicem suam alteri, juxta naturam ipsius actus perficiendi. Hæc ille.

355.

Ego autem quæro ab Aversa: Procurator, constitutus ad contrahendum, potest alterum substituere, si ad id non habeat potestatem à suo Principali? Patet quod non, ex cap. fin.

de Procur. in 6. adedque non tam Procurator, quàm Principalis censetur substituere, relicta designatione substitui Procurator. Jam autem, secundum hunc Auctorem, nempe Ecclesia specialiter non committit Parocho substitutionem, equidem posset substituere, adedque ipse est, qui propriè substituit, & non Ecclesia. Ergo exemplum ab Aversa Procuratoris, multum dissimile est, ac potest inde ab eo non sumitur efficax argumentum juxta principia Aversæ. Et hinc Sanchez negat, ut superius vidimus, Parochum potest substituere, seclusâ speciali committente Concilii, non videns alium modum subvertendi hoc argumentum.

Omnibus ergo perlectis & pertractatis satis inclinor in sententiam Conicæ, Dositheorum & Aliorum, dicentium, Parochum excommunicatum non toleratum, potest validè assistere; quousque aliquis aliter probaverit, Parochum de jure communi & ordinario non posse alteri delegare assistentiam, sed solum ex specialis Communionis Concilii.

Interea quæro; an sicut validè potest assistere, ita etiam licitè potest assistere per alterum, sine alio nec licitè: si autem validè, tunc est eadem quæstio: ad quam responderi Sanchez lib. 3. disp. 21. num. 8. Videtur peccare, qui quod communicet cum aliis, quod interdicitur est excommunicato. Sed dicitur est, ex hac parte non peccare, assistendo Matrimonio, quia cum spectet ad suum officium, communicat in re necessaria; et alia autem parte videtur peccare; quia videtur actus jurisdictionis, benedicere sponso illius verbis, que precipit Concil. Trident. sess. 24. de Matr. c. 1.

Ego vos conjungo &c. non tamen excedit venialem culpam; quia in nullus est peccatum, & res est parvi momenti, nec communitur ad Sacramentum, & si omittitur verba, tantum esset veniale; & tantum mortaliter excommunicatus usurpavit jurisdictionem, quando immiscetur aliquo injustitia. Non peccaret autem Parochus toleratus, concedens alteri licentiam, quia ibi nullam exercet jurisdictionem. Hæc ille.

Oppositum docet Pontius supra c. 17. n. 11. ubi sic scribit: Tertio colligitur Perceptor excommunicatus, assistentem Matrimonio, peccare quidem ex vi ejus juris, in quo prohibita est excommunicato communicatio cum fidelibus. Sentit nobiscum Gabr. Valquez de Excom. dub. 7. n. 7. Est enim communicatio, non quidem in Sacramento, etiam communicatio tantum est inter fumentem & ministrantem; sed in sacris, qualis communicatio est in divinis officiis, Missa audiendo, & aliis ejusmodi, quam communicatio non

B
Sacramentum
Matrimonii

etiam Covar. asserit esse mortale peccatum.

Nec verò dici potest; Parochum illum communicare in re necessaria, & ideo excusari, ut indicare videtur Tho. Sanchez lib. 3. disp. 21. n. 8. neque enim Sacramentum Matrimonii videtur esse necessitatis; idque exemplo testis idonei; excommunicati tamen, confirmari potest. Immo addiderim, non esse venialem culpam; est enim communicatio in re adeo gravi & sacra. Hęc ille.

Cum hac tamen limitatione, nisi fortè ob gravem necessitatem excusaretur. Sic enim ait n. 12. Quartò colliges cum Franc. Suarez disp. 11. de Censur. n. 24. non peccare, quando in articulo mortis esset necessarium assistere; sicut dicimus de excommunicato Sacerdote, qui in articulo extremæ necessitatis ministrat penitentiam. Potest enim evenire hujusmodi casus, in quo moraliter necessarium sit, vel ad salutem spiritualem hominis morientis, vel ad magnum commodum temporale filiorum, ut in articulo mortis uxorem ducat, quam usque ad illud tempus in concubinam habuerat, & quòd nullus alius adsit Sacerdos vel Parochus, nisi excommunicatus, qui interesse possit.

In eo certè casu, quantum est ex parte censuræ; dubitari non potest, quin licitè possit hujusmodi Sacerdos adesse Matrimonio. Si enim licitè potest ministrari Sacramentum ab excommunicato in eo articulo; censetur enim Ecclesia pro eo tempore excommunicationem suspendere; multò magis hoc verum erit in Matrimonio, in quo non est minister, sed testis jure Ecclesiastico qualificatus. Similiter etiam Parochus excommunicatus, assistens Matrimonio, excusaretur à peccato, metu mortis incusso. Hęc ille.

Quem sequitur Coninck hic disp. 27. n. 24. ibi: Videtur talis peccare, quia in re gravi & sacra, contra prohibitionem Ecclesiæ cum aliis communicat: nisi fortè ob gravem necessitatem excusaretur: ut si conjuges nullà ratione possent contractum differre: nec esset alius, qui posset assistere; nec ipse prius posset absolutionem obtinere. Ita Coninck.

At verò Dicastilloni sup. n. 78. magis placet sententia Sanchez, scilicet non peccare assistendo, vel dando alteri licentiam assistendi; quia, inquit, quamvis in his duobus communicet cum aliis, id tamen efficit propter utilitatem, vel potiùs necessitatem contrahentium, cum absque Parocho, vel alio Sacerdote, de licentia illius, contrahere non possint, ac proinde neque ipsi contrahentes peccant. Hęc ille.

Quærit aliquis, quid ego sentiam? Respondeo: tam contrahentes, quam Parochum peccare, quando commodè Matrimonium

potest contrahi coram Ordinario, vel alio Sacerdote, non impedito, de licentia Ordinarii. Non enim assistere Matrimonio, ita est munus Parochi, quin licitè & validè possit fieri ab Episcopo.

Sicuti ergo Parochus excommunicatus, non toleratus, nequit administrare Sacramenta, nisi in casu necessitatis, tametsi alioquin ad suum munus spectet ea administrare; ita etiam nequit assistere Matrimonio, nisi in casu necessitatis (qui non semper occurrit) tametsi alioqui ad suum munus spectet assistere.

Corruit igitur ratio Sanchii suprà: quia cum spectet ad suum munus, communicat in re necessaria; corruit, inquam hæc ratio, nam, ut jamjam dixi, etiam spectat ad suum munus administrare Sacramenta; ergo administrando communicat in re necessaria, & ideo non peccat; negatur Consequentia. Quippe licet ad suum munus spectet; equidem non sic, quin ab aliis possint illo tempore, quo ipse excommunicatus est, Sacramenta ministrari & suscipi.

Atque hæc multò magis vera sunt in sententia, quæ docet, Parochum esse ministrum Sacramenti Matrimonii; tunc enim, quæ aliorum Sacramentorum, eadem est ratio Matrimonii, quantum ad hoc ministerium, & peccatum, quod in eo committitur ab excommunicato non tolerato. Quapropter in illa sententia non solum peccaret assistendo, sed etiam incurreret irregularitatem (sicuti incurreret administrando Extremam Unctionem) quia, secundum illam sententiam, assistens debet ex institutione Christi esse Sacerdos, ut Matrimonium prout est Sacramentum valeat, adeòque assistentia illa est actus Ordinis.

Si ergo Parochus excommunicatus non toleratus, sit Sacerdos, & velit non solum assistere Matrimonio, ut contractus est, sed etiam Sacramentum Matrimonii ministrare, in illa sententia fiet irregularis. Secus in nostra, quæ docet, illam assistentiam non esse actum Ordinis; sed Matrimonium valere tam in ratione contractus, quam Sacramenti, tametsi Parochus non sit Sacerdos; cum ipse non sit minister Sacramenti, nec ut talis assistat, sed tanquam testis qualificatus aut inspector Matrimonii, quod ipsi contrahentes ministrant tam in ratione contractus, quam Sacramenti. Et idem dicendum de alio Sacerdote, qui ex licentia Parochi assisteret.

Sed nunquid valeret Matrimonium, cui tanquam minister Sacramenti Parochus excommunicatus non toleratus assisteret? Respondeo affirmativè: quia nimirum ea, quæ non requirunt jurisdictionem, sed solum Sacerdotalem vel Episcopale Ordinem,

Q9993 valida

362. Exortitur fundamentum Sanchii.

363. An Parochus excommunicatus assistens fiat irregularis.

364. Valer Mat? cui tamquam minister assistit Parochus excommunicatus.

valida sunt, si fiant ab eo, qui habet talem Ordinem, dummodo servet in reliquis debitum ritum, etiamsi censurâ, vel aliâ viâ sit actio prohibita; quia censurâ vel prohibitione non auferitur aliquid, quod sit de necessitate actionis, nec pendet actionis valor ex bonitate operantis.

Valet Confirmatio aut Ordo collatus ab Episcopo excommunicato.

Sic Omnes fatentur, valere Confirmationem aut Ordinem, collatum ab Episcopo excommunicato non tolerato; similiter Extremam Unctionem, collatam à Sacerdote excommunicato non tolerato; cur ergo etiam non valeret Sacramentum Matrimonii? Quâvis enim Christus potuerit facere, ut Sacramenta à se instituta, si fierent à ministro prohibito, non valerent; de facto tamen Christus noluit tollere valorem.

365. Valet solennis benedictio nuptiarum data à Parocho excommunicato, ex Dicast.

Ex quo deducit & probat Dicastillo sup. n. 72. solemnem benedictionem nuptialem, datam à prædicto Parocho excommunicato, suspendo, irregulari, valere. Potuisset quidem, inquit ille, Ecclesia irritam reddere ejusmodi benedictionem, si voluisset, cum ea dependeat ab ipsius Ecclesiæ institutione; de facto tamen noluit valorem tollere, sed simili modo eas actiones voluit valere; nec apparet aliquod verbum aut caput, unde colligatur, Ecclesiam eam irritam esse voluisse.

366. Putat Suarez talem Parochum incurvere irregularitatem.

Citar autem pro hac sententia Dicastillo Suarez de Censuris disp. 11. sect. 3. n. 9. Sed ibi nihil simile reperio: porro n. 19. sic lego. Alius concursus Parochi circa Matrimonium esse potest ad solemnem benedictionem conjugum, quæ non est administratio alicujus Sacramenti, sed cujusdam ceremoniæ seu Sacramentalis, ad solemnem ritum Matrimonii pertinentis; & de hoc actu communis sententia est, sufficere ad irregularitatem contrahendam, quia illud ministerium est proprium Sacerdotis ratione sui Ordinis: nam licet illa actio Ecclesiastico jure instituta sit: tamen ex eadem institutione requirit, ut ministrum necessarium Sacerdotem, ut constat tum ex ritu præscripto ad illam benedictionem, tum ex communi usu Ecclesiæ, tum etiam ex c. 1. & 3. de Secundis nuptiis, & non nihil etiam favet Ilidorus in c. 1. dist. 25. ubi ad Sacerdotem ait inter alia munera pertinere, Benedicere dona Dei.

367. Probatio.

Supponit autem hæc sententia, propter omnem usum Ordinis, præsertim sacri, etiamsi accidentaliter & secundarius sit, incurri irregularitatem, dummodo tam gravis sit, ut ad peccatum mortale contra censurâ prohibitionem sufficiat. Quodd autem illa benedictio solennis conjugum, sit materia gravis, & sufficiens ad peccatum mortale, contra censuram, certissimum mihi videtur; quia est publicum & solemne mini-

sterium Sacerdotale, plures continens benedictiones & benedictiones; ac denique est proprius ministerio proprii Ordinis Sacerdotalis, hæc tamen Suarius, Ubi etiâ nihil determinat de valore & invaliditate istius benedictionis.

Igitur loco Sect. 3. legendum est Sect. 2. ubi expressè meminit illius benedictionis & docet generalem & communem sententiam, ea omnia, quæ jurisdictionem non requirunt, sed solum Sacerdotalem, Episcopalem Ordinem, valida esse, si minister talem Ordinem habeat, & in tali debitu ritum servet, etiamsi excommunicatus sit.

Sed his videtur contrariari, quod ait Sanchez lib. 3. disp. 21. n. 8. videtur contra jurisdictionis, benedicere sponso illi ritum, quæ præcipit Trident. sess. 24. de Matrim. *Ego vos conjungo* &c. Si hæc benedictio detur actus jurisdictionis, quidam canonici benedictio solennis, quæ requiritur Sacerdotalem, & præterea totum ritum benedictio, videlicet, ut fiat à parochio, vel alio Sacerdote, de quibus supra. Si autem est actus jurisdictionis, videtur invalida, sicut alii actus jurisdictionis, deponitionem expectabo à doctoribus. Interim subscribo novam Conclusionem, quæ hæc habet:

CONCLUSIO X.

Valet Matrimonium, contractum coram Parocho, habente titulum coloratum, cum errore communi.

Circa hanc Conclusionem multum proponenda & dissolvenda, in loco proposita & dissoluta sunt, in Disp. 7. Sect. 2. Conclus. 5. *Existente titulo colorato cum errore communi, Ecclesia supplet defectum in jurisdictione, puta defectum jurisdictionis, ad Absolutionem Sacramentalem, de qua ibi tractatur. Si autem in Sacramento penitentiae supplet illum defectum, videlicet titulo colorato, cum communi errore, non etiam in Sacramento Matrimonii suppleat defectum non jurisdictionis, sed dignitatis seu dignitatis Parochialis, si forte pro errore communi, propter titulum coloratum, putetur in aliquo esse, in quo verà non est?*

Profectò non minus periclitatur bonum commune in uno Sacramento, quam in alio, quod tamen bonum commune unica ratio est, quare Ecclesia suppleat defectum in Sacramento Penitentiae. Unde absurdum fore-

Bibliotheca
Sacramentalis
L. 1.